

Mishnah Ketubot, chapter 4

משנה כתובות פרק ד

(1) A *na'arah* (see 3:1 above, page 130, for definition of *na'arah* and *boggeret*) who was seduced [the compensation for] her indignity and blemish, as well as the fine, belong to her father and so, too, [compensation for] pain in the case of one who was forcefully violated. If it went to trial before her father died [and while she was still a *na'arah*, all the compensations] belong to her father. If her father [subsequently] died, they belong to her brothers [who inherit from the father]. If her father, however, died before her action was brought to trial, they belong to her. If it went to trial before she became a *boggeret*, [all the compensations] belong to her father; if her father [subsequently] died, they belong to her brothers [as above]. If, however, she became a *boggeret* before her action could be tried, they belong to her. Rabbi Shimon says; If her father died before she actually collected [the payments, even though it was brought to trial while she was still a *na'arah*], they belong to her [since it did not reach the father's hands it is not his to bequeath; the *halachah* does not follow Rabbi Shimon]. However her handiwork and anything she finds [during the lifetime of her father] even if she had not [yet] collected [her salary, belong to her father and therefore], belong to her brothers in the event of her

א נערה שנתפתתה, בשתה ופגמה וקנסה של אביה, והצער בתפוסה. עמדה בדין עד שלא מת האב, הרי הן של אב. מת האב, הרי הן של אחיו. לא הספיקה לעמוד בדין עד שמת האב, הרי הן של עצמה. עמדה בדין עד שלא בגרה, הרי הן של אב. מת האב, הרי הן של אחיו. לא הספיקה לעמוד בדין עד שבגרה, הרי הן של עצמה. רבי שמעון אומר, אם לא הספיקה לגבות עד שמת האב, הרי הן של עצמה. מעשה ידיה ומציאתה, אף על פי שלא גבתה. מת האב, הרי הן של

רבנו עובדיה מברטנורא

א נערה. והצער בתפוסה. והצער נמי לאביה באנוסה: מת האב. משעמדה בדין בנערותה, בין בגרה קודם מיתה בין לא בגרה, הרי הן של אחיו, דכיון דעמדה בדין זכה בהן אב: לא הספיקה לעמוד בדין וכו'. כיון דלא עמד בדין לאו ממון הוא להורישו לבניו: רבי שמעון אומר. אע"פ שעמד בדין לא היו ממון דאב להורישו לבניו עד דמטי לידה, דכתיב (דברים כ"ג) ונתן האיש השוכב עמה לאבי הנערה חמשים כסף, לא זכתה תורה לאב אלא משעת נתינה. ואין הלכה כרבי שמעון: מעשה ידיה. שעשתה בחיי אביה, אף על פי שלא גבתה, כגון שכר פעולה: ומציאתה. בגמרא פריך, מציאתה ממאן גביא. ומשני, הכי קאמר, מעשה ידיה במציאתה מה מציאתה בחיי האב לאב אחר מיתת האב לעצמה, כלומר שאין האחים זוכים במה שמצאה הבת לאחר מיתת האב, כך מעשה ידיה בחיי האב לאב, וזכו בהן האחים אף על פי שלא גבתה שכר פעולתה. אבל מעשה ידיה שלאחר

father's [subsequent] death [but salary due her for work performed after the death of her father, belong to her].

(2) If one gave his daughter [a minor or *na'arah*] in betrothal and she was divorced, [and then] he gave her [again] in betrothal and she was left a widow, her *ketubah* [from these betrothals] belongs to him. If, however, he gave her in marriage and she was divorced [and then] he gave her [again] in marriage and she was left a widow, her *ketubah* [from both marriages] belongs to her [because once she is married she no longer is the ward of her father, despite the fact that the first *ketubah* was written before marriage]. Rabbi Yehudah states; The [money from the] first [ketubah, since written before the marriage while she was a ward of her father] belongs to her father. They, however, said to him; As soon as he gives her in marriage, her father loses all control over her [and it, therefore, makes no

difference what her status was while the *ketubah* was written].

(3) The [betrothed] daughter of a proselyte woman [who was a *na'arah* and] who converted together with her mother [before she was three and, therefore, it may be assumed that she was a virgin] and committed adultery is subject to the penalty of strangulation [as any other נשואה — married Jewish woman who committed adultery], but not to [stoning at] “the entrance of her father's house” [as would be the case of an ordinary betrothed Jewish *na'arah* מאורסה who was a virgin that committed adultery, because the verse states “They should take the girl out to the entrance of her father's house and they should put her to death by stoning ... for she did a disgraceful thing in Israel” (Deuteronomy 22:21) implying one who was born a Jewess] nor [does her husband pay the] hundred

רבנו עובדיה מברטנורא

מיתת האב לעצמה, ואין לאחיז זכות במעשי ידי הבת שעושה לאחר מיתת האב: **ב כתובתה של אב.** כתובתה שהיא גובה משני אירוסין הללו. וקסבר יש כתובה לארוסה. ובימי נערות וקטנות קאמר: **כתובתה שלה.** דמשהשיאה פקע רשותו, ובתר גוביינא אזלינן, וגוביינא בתר הכי הוא. ולא אזלינן בתר כתיבה לומר הואיל והראשונה נכתבה בעודה ברשות האב תיהוי דאב: **הראשונה של אב.** דקסבר ר' יהודה בתר כתיבה אזלינן, והואיל וכתובה ראשונה נכתבה לפי הנשואין בעוד שהבת ברשות האב, היא דאב. ואין הלכה כר' יהודה: **ג זונתה.** מן האירוסין והיא נערה: **הרי זו בחנק.** ואפילו נתגיירה פחותה מבת ג' שנים דבזכות בתולה היא. דכי כתיבא סקילה בנערה מאורסה בבת

אחיז: **ב המאריס את בתו, וגרשה, ארסה ונתארמלה, כתבתה שלו.** השיאה וגרשה, השיאה ונתארמלה, כתבתה שלה. רבי יהודה אומר, הראשונה של אב. אמרו לו, משהשיאה, אין לאביה רשות בה: **ג הגיורת שנתגיירה בתה עמה, וזנתה, הרי זו בחנק.** אין לה לא פתח בית האב, ולא מאה סלע.

selā (see Deuteronomy 22:19) [if his allegation of adultery proves false]. If her conception had not been in holiness [i.e., before the conversion], but her birth was in holiness [after her mother's conversion], she is subject to the penalty of stoning [the Gemara derives this as follows. Since the verse says; "They should put her to death by stoning" and not they should stone her,

the superfluous word **ומתה**, literally **she** should die, comes to include an extra **she** namely, one who was conceived prior to her mother's conversion], but [she is] not [subject] to the bringing her out to "the entrance of her father's house," nor [does her husband pay the] one hundred *selā* [we only include her regarding the death penalty, as is implied in **ומתה**, i.e., concerning death, but not regarding the fine, if the allegation of adultery proves to be false]. If she was both conceived and born in holiness, she is regarded as a daughter of Israel in all respects. One [born Jewish] who had a father but no entrance of her father's house [i.e., her father did not have a house], or an entrance to her father's house, but no father [having already passed on, she], is, nevertheless, subject to the penalty of stoning, for [the regulation regarding] "the entrance of her father's house," was only intended as [an independent] precept [and not as an indispensable part of the penalty].

(4) A father has authority over his daughter [while she is a minor and while she is a *na'arah*] regarding her betrothal [whether it was effected] by money [and the money now belongs to him], contractual deed [the betrothal deed is placed into his hands] or [he gives her to one who will betroth her with] relations; he is entitled to anything she finds [since he supports her voluntarily (see Mishnah 6)] and to her handiwork; [he has the right] of annulling her vows (see Numbers

רבנו עובדיה מברטנורא

ישראל כתיב, דכתיב (דברים כ"ג) כי עשתה נבלה בישראל: **ולא מאה סלע**. אם נמצא הבעל שקרן. דכולה פרשה בישראל כתיבא: **ולידתה בקדושה הרי זו בסקילה**. דאמר קרא (שם) וסקלוה באבנים ומתה, שאין צריך לומר ומתה אלא לרבות הורתה שלא בקדושה. ומיהו לקנס לא מרבינן לה, דלמיתה נתרביית ולא לקנס: **יש לה אב**. בישראלית קמיירי: **ואין לה פתח בית אב**. כגון שאין לאב בית: **ד האב זכאי בבתו**. בקטנותה ובנערותה: **בקדושה בכסף**. שכסף קדושה שלו, דכתיב באמה העבריה (שמות כ"א) ויצאה חנם אין כסף, ודרשינן, אין כסף לאדון זה, כלומר לאדון שקנאה

היתה הורתה שלא בקדושה ולדתה בקדושה, הרי זו בסקילה. אין לה לא פתח בית האב ולא מאה סלע. היתה הורתה ולדתה בקדושה, הרי היא כבת ישראל לכל דבר. יש לה אב ואין לה פתח בית האב, יש לה פתח בית האב ואין לה אב, הרי זו בסקילה. לא נאמר פתח בית אביה, אלא למצוה: ד האב זכאי בבתו בקדושה בכסף בשטר ובביאה. וזכאי במציאתה ובמעשה ידיה ובהפרת נדריה.

30:6) and he receives her bill of divorce [if she receives a divorce before becoming a *boggeret*]; but he has no usufruct [from fields she inherited from her maternal grandfather] during her lifetime [but if she dies, he inherits her]. When she marries, the husband surpasses him [in his rights] in that [not only does her husband have all the rights the father had, but] he [also] has usufruct during her lifetime; however, he is also under the [additional] obligations of maintaining and ransoming her [if she were ever to be taken captive] and to provide for her burial. Rabbi Yehudah says; Even the poorest man in Israel must provide [for his wife's funeral] no less than two flutes and one lamenting woman.

(5) She [a *na'arah*] remains under the authority of her father [and may not eat *terumah* even if betrothed to a priest] until she enters the authority of her husband [by going into the bridal chamber] at marriage. If her father handed her to the agents of the husband [whom he sent to bring her], she passes into the authority of her husband. If her father accompanied her husband's agents or if the father's

רבנו עובדיה מברטנורא

שיצאה מאתו חנם בסימני נערות, אבל יש כסף לארון אחר, ומנו אב, שכסף קדושה שלו אפילו כשהיא נערה עד שתבגר: **בשטר ובביאה**. שמקבל שטר קדושין עליה ומוסרה לביאה לשם קדושין למי שירצה, דכתיב והיתה, אתקוש היות להדדי, מה כסף שהוא אחד מן ההיות, ברשות אביה, אף קדושי שטר וביאה ברשות אביה: **במציא אתה**. משום איבה: **ובמעשה ידיה**. דכתיב (שמות כ"א) וכי ימכור איש את בתו לאמה, מה אמה מעשה ידיה לרבה אף בת מעשה ידיה לאביה: **ובהפרת נדריה**. דכתיב (נמנר ל) בנעוריה בית אביה: **ומקבל גיטה**. דכתיב (דברים כ"ד) ויצאה והיתה, אתקש יציאה להויה, כשם שהאב מקבל קדושה בקטנותה ונערותה, כך מקבל גיטה: **ואינו אוכל פירות בחייה**. אם נפלו לה קרקעות מבית אבי אמה, אין אביה אוכל פירותיהן בחייה, א"כ מתה והוא יורשה: **יתר עליו הבעל**. שהוא זוכה בכל השנויים למעלה שהאב זכאי בבתו, ואוכל פירות הנכסים שנפלו לה בירושה משנישאת לו: **ובפרקונה**. אם נשבת חייב לפדותה: **בקבורתה**. שחכמים תקנו קבורתה תחת ירושתה שהוא יורשה אם מתה: **משני הלילים**. להספד: **ה לעולם היא ברשות האב**. אם בת ישראל מאורסת לכהן היא אינה אוכלת בתרומה, ואפילו הגיע הזמן שקבעו לנשואין ולא נישאת שהבעל חייב במזונותיה אינה אוכלת בתרומה: **עד שתכנס לחופה**. לשם נישואין, שתהא מסורה לרשות הבעל: **מסרו שלוחי האב**. שפגעו שלוחי האב בשלוחי הבעל ומסרוה להם:

ומקבל את גטה. ואינו אוכל פירות בחייה. נשאת, יתר עליו הבעל שאוכל פירות בחייה, ותיב במזונותיה, בפרקונה, ובקבורתה. רבי יהודה אומר, אפלו עני שבש"א, לא יפחות משני חלילים ומקוננת: ה לעולם היא ברשות האב, עד שתכנס לרשות הבעל לנשואין. מסר האב לשלוחי הבעל, הרי היא ברשות הבעל. הלך האב עם שלוחי הבעל,

agents accompanied the husband's agents, she remains under the authority of her father. If her father's agents handed her to her husband's agents, she passes into the authority of her husband.

(6) A father is under no obligation to maintain his daughter [or his son, after the age of six, during his lifetime (yet if he does not maintain them he is ostracized by the courts)]; however, after his death they are maintained from his estate, as is required by the *ketubah*. The following exposition was made by Rabbi Elazar ben Azariah in the presence of the Sages in the vineyard of Yavneh [i.e., the Academy of Yavneh, referred to as a vineyard because the Sages sat there in rows, as in a vineyard]: [Since one of the conditions of the *ketubah* provides that] the sons shall inherit [their mother's *ketubah* beyond what they share with their other brothers] and the daughters shall be maintained [out of their father's estate, the two cases may be compared and just] as the sons cannot become heirs until after the demise of their father, so, too, the daughters cannot claim maintenance [as an obligation] except after the death of their father.

(7) [If a husband] did not write a *ketubah* for his wife, a virgin collects two hundred *zuz* [upon divorce or her husband's death,] and one hundred [if she was] a widow [when she married], because it [the statutory *ketubah*] is a condition laid down by the court. If he assigned to her, in writing, a field that was worth one

רבנו עובדיה מברטנורא

ו האב אינו חייב במזונות בתו. בחייו. דאילו לאחר מיתה ניונות הבנות מנכסיו מתנאי כתובה. ובתו לאו דוקא, דה"ה בנו, שאין האב חייב לזון לא בניו ולא בנותיו כשהם קטנים, אלא אם הוא גברא דאמיד, כלומר שהוא איש עשיר, בית דין נוטלים ממנו בעל כרחו כדרך שכופין כל שאר בני העיר על הצדקה ומפרנסים בה בניו ובנותיו הקטנים, ואם אינו גברא דאמיד ב"ד מחרפים אותו ומודיעים אותו שאכזריות היא לו אם לא יפרנס את בניו, ושהוא פחות מן החיות המדבריות שהם מרחמין על בניהם, אבל אין יכולין לכופו על זה, בין שהבנים זכרים בין נקבות. ודוק שהבנים קטנים, אבל קטני קטנים והם הפחותים מבני שש, ב"ד כופין את האב ומוציאים מידו בעל כרחו כדי לפרנס בניו שהם קטני קטנים, אחד זכרים ואחד נקבות: **בכרם.** על שם שהיו יושבים שורות שורות בכרם: **הבנים יירשו והבנות יזונו.** מתנאי כתובה, שהבנים זכרים ירשו כתובת אמן והבנות נקבות יזונו מנכסיו: **מה הבנים.** זכרים: **אין יורשין.** כתובת אמן אלא לאחר מיתת אביהן: **כך הבנות אינן**

או שהלכו שלוחי האב עם שלוחי הבעל, הרי היא ברשות האב. מסרו שלוחי האב לשלוחי הבעל, הרי היא ברשות הבעל: **ו האב אינו חייב במזונות בתו.** זה מדרש דרש רבי אלעזר בן עזריה לפני חכמים בכרם ביבנה, הבנים יירשו והבנות יזונו, מה הבנים אינן יורשין אלא לאחר מיתת האב, אף הבנות אינן נזונות אלא לאחר מיתת אביהן: **ז לא כתב לה כתובה,** בתולה גובה מאתים, ואלמנה מנה, מפני שהוא תנאי בית דין. כתב לה

hundred instead of the two hundred *zuz*, and did not write [in] her [*ketubah*]: All property that I possess are surety for your *ketubah*, he is, nevertheless, liable [for the full amount] because [the clause mentioned] is a condition laid down by the court [and he cannot tell her; You may only collect from the field that I assigned for that purpose].

(8) If he did not write [in] her [*ketubah* the clause]; If you are taken captive, I will ransom you and keep you as my wife, or in the case of a priest's wife [where, once captured, she is assumed to have been violated and is prohibited to remain married to her husband], I will return you to your city [i.e., parental home], he is, nevertheless, liable [to carry out these obligations], because [the clause, even if not written,] is a condition laid down by the court.

(9) If she is captured, it is his responsibility to ransom her and if he said; Here is her divorce and her *ketubah*, let her ransom herself— he is not allowed [to do so, since he is already liable]. If she became ill, it is his duty to provide medical treatment for her [just as he provides her with food, since in her case, medicine, is food], but if he said; Here is her divorce and her *ketubah*, let her heal herself— he is allowed [to do so; just as in any divorce, he no longer gives her food].

(10) [A husband who] did not write [in the *ketubah*] for her [the following undertaking]; Sons that will be born from our marriage shall inherit the money of your *ketubah* above and beyond their shares with their [other] brothers, is,

רבנו עובדיה מברטנורא

נזונות. מנכסי האב מכח תנאי כתובה אלא לאחר מיתת אביהן: וְ וְ לֹא כָתַב לָהּ כֵּל נִכְסִים כּו'. חייב. להיות כל נכסיו אחראין לה. ולא יכול למימר אין לך אלא שדה הכתובה לך בכתובתיך: וּבִכְהֵנָה. שאינו יכול לקיימה משנשכית, שאשת כהן אסורה לבעלה משנאנסה, כותב לה אפרקינג ואהדרינג למדינתך. וחייב לתת לה כתובה. ואע"פ שבעל כרחו צריך לגרשה: וְ אֵינוּ רְשָׁאִי. שכבר נתחייב בפרקונה משנשכית: חייב לרפאותה. שהרפואה כמוזנות: רְשָׁאִי. שאין חייב לזון גרושתו: וְ יֵתֵר עַל חוֹלְקֵיהוֹן דְּעַם אַחוּהוֹן. אם תמותי בחיי ואירשך יטלו בניך כתובתיך אחרי מותי כשיבואו לחלוק בנכסי עם בנים שיהיו לי מאשה אחרת. ונפקא מינה, כגון שכתובה של זו מרובה משל אחרת או שבני האשה אחרת מרובים מבניה של זאת וטוב לאלו שיטלו כתובת אמן

nevertheless, liable [where he left over, in addition to satisfying the two *ketubot* for his two wives, at least one extra dinar, so that this Rabbinical condition does not totally undo the Biblical method of inheritance], because [this clause] is a condition laid down by the court.

(11) [A husband who did not write in the *ketubah* the undertaking:] Daughters that will be born from our marriage shall live in my house and be

maintained out of my estate until they are married, is, nevertheless, liable [to do so], because [this clause] is a condition laid down by the court [however, once she becomes a *boggeret*, even though she is not engaged, she is no longer maintained from the estate].

(12) [So, too, if he did not write in the *ketubah*:] You shall live in my house and be maintained out of my estate throughout the duration of your widowhood, he is, nevertheless, liable [to do so], because [this clause also] is a condition laid down by the court. The men of Jerusalem would write this formula; The men of Galilee wrote the same formula as the men of Jerusalem. However, the men of Judea used to write; [And be maintained out of my estate] until the heirs pay you your *ketubah*. The heirs, consequently, may, if they wish, pay her *ketubah* and dismiss her [the *halachah* does not follow the formula of the people of Judea and she may live in the house she occupied and use all the utensils she formerly used and be maintained from the estate as long as she has not claimed her *ketubah* or remarried].

רבנו עובדיה מברטנורא

ואפילו הכתובות שוות. ואין כתובת בנין דכרין נגבית אפילו בזמן הזה אלא ממקרקעי אבל לא ממטלטלי. ודוקא כשהניח האב שיעור שתי הכתובות ודינר יותר, אז יורשין הבנים כתובת בנין דכרין, הואיל ונשאר מקום לירושה של תורה, שאחר שיטול כל אחד מהבנים כתובת אמו נשאר דינר לחלוק ולירש בנכסי אביהן, אבל אם לא הניח האב אלא כשיעור ב' הכתובות או פחות מזה חולקים הנכסים בשוה ואין כתובת בנין דכרין נוהגת בהם: **יא עד דיתנסבן**. עד שיתארסו. ואם בגרו אע"פ שלא נתארסו אין להם מזונות, דקיימא לן בוגרת אין לה מזונות: **יב מיגר אלמנותיך**. משך אלמנותיך: **אנשי יהודה כותבין כו**. ואין הלכה כאנשי יהודה, אלא כל זמן שלא נישאת ושלא תבעה כתובתה בבית דין ניוזנית משל בעלה ודרה בבית שהיתה דרה בחיי בעלה ומשתמשת בכל הכלים שהיתה משתמשת בהן בחיי בעלה:

אחיהון, חיב שהוא תנאי בית דין: **יא בנן נקבן דיהוון ליכי מנאי, יהוון יתבן בביתי ומתזנן מנכסי עד דיתנסבן לגברין, חיב, שהוא תנאי בית דין: יב את תהא יתבא בביתי ומתנא מנכסי, כל ימי מגד אלמנותיך בביתי, חיב, שהוא תנאי בית דין. כך היו אנשי ירושלים כותבין. אנשי גליל היו כותבין פאנשי ירושלים. אנשי יהודה היו כותבין, עד שירצו היורשים לתן ליד כתבתיה, לפיכך אם רצו היורשין, נותנין לה כתבתה ופוטרין אותה:**